

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.

Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Tweetal: Te Werkendam Ds. A. de Blois te Gouda en
Ds. J. Fraanje te Barneveld.

Beroepen: Te Leiden uit tweetal Ds. H. Ligtenberg te
Vlaardingen en Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke, Ds. A.
van Stuijvenberg te Yerseke.

GIFTEN.

Theologische School

Uit Rilland Bath f 5 en f 1.— =	f 6.—
Geref. Gem. Ter Aa	- 20.—
Uit Dirksland f 25 en f 5.— =	- 30.—
Uit dankdagcollecte Wemeldinge	- 2.50

Tezamen f 58.50

Emeriti

2 leden Zierikzee	f 1.—
X. te S.	- 23.33

Stille armen

Uit Dirksland	f 25.—
Uit dankdagcollecte Wemeldinge	- 10.—

Rotterdam, Giro 63697.

Ds. KERSTEN.

SCHOOLNIEUWS.

Te Nieuw-Beijerland is na een langdurige krankte in den
ouderdom van 37 jaar overleden de heer C. J. Lucas, onder-
wijzer.

Enkele dagen vóór zijn sterven heeft de Heere zijn ziel
in de ruimte gezet en met blijmoedig getuigenis van de
hope der eeuwige heerlijkheid heeft de Heere hem tot Zich
genomen. Wel een sterven, dat tot jaloeschheid verwekken
moet.

DORDTSCH LEERREGELS I, 15.

X. vraagt of de woorden in Hoofdstuk I Art. 15 niet in
strijd zijn met getuigenissen der Schrift, die spreken van
„een klein kuddeke”; „één uit een stad; twee uit een ge-
slacht” enz.

In bedoeld artikel staat, dat God sommigen niet ver-
koren heeft. Beduidt dat nu, dat slechts enkelen zijn ver-
worpen en veel meerderen uitverkoren? Zegt de Heere
Jezus niet juist andersom: „Velen zijn geroepen, maar wei-
nigen uitverkoren?” (Matth. 20 : 16). Nu dat sommigen heeft
hier niet de beteekenis van tegengesteld aan velen. In Art.
10 leest ge, dat God eenige bepaalde personen
uit de menigte der zondaren Zich tot een eigendom heeft
aangenomen. Zoo zouden dan die artikelen elkander
tegenspreken. Dat sommigen in Art. 15 beteekent meer
zekere, bij God bekende, hoewel voor ons verborgene per-
sonen, dan dat het zien zou op het aantal der verworpenen.

I : 17.

B. X. heeft als tweede vraag, rakende Hoofdstuk I Art. 17:
„Nademaal wij van den wil Gods uit Zijn Woord moeten
oordeelen, hetwelk getuigt, dat de kinderen der geloovigen
heilig zijn, niet van nature, maar uit kracht van het genade-
verbond, in hetwelk zij met hun ouders begrepen zijn, zoo
moeten de godzalige ouders niet twijfelen aan de verkie-
zing en zaligheid hunner kinderen, welke God in hun kinds-
heid uit dit leven wegneemt.”

Is in dit artikel nu beleden, dat alle jong stervende kin-
deren naar den hemel gaan? Neen, dat is er niet in be-
leden. Alleen de uitverkorenen worden zalig. Ook onder
de vroeg stervende kinderen zijn uitverkorenen, zoowel
als verworpenen. Met name de Utrechtsche afgevaardigden
hebben ter synode van Dordt daarop gewezen. Zij beriepen
zich op Jacob en Ezau. (X. leze de Handelingen dier Synode
maar eens na). Wat in Art. 17 beleden wordt, wil dan ook
niet zeggen, dat alle kinderen, hoofd voor hoofd, jong ster-
vend, naar den hemel gaan. Doch tegen de Remonstranten
hebben de Dordtsche vaders zich in dit artikel verweerd.
De Arminianen toch, die de souvereine verkiezing loochten-
den, smaadden de Rechtzinnigen, alsof zij al de kinderkens
maar verdoemden. En toen hebben de Gereformeerden zoo
scherp als zij het maar zeggen konden, den laster verre van
zich werpend, gezegd: de godzalige ouders behoeven niet
te twijfelen aan de uitverkiezing en zaligheid hunner kin-

deren, welke God in hun kindsheid uit dit leven wegneemt.
Er blijft geen twijfel over, of ook onder deze kinderkens
heeft God Zijn uitverkorenen, die zalig worden.

En als X. nu vraagt, of dit artikel geen grond geeft voor
de **veronderstelde wedergeboorte**, dan ontkennen wij dit
mede. Het artikel schrijft over de kinderkens, die in hun
jonkheid sterven; niet over degenen, die opwassen. Het
spreekt met niet één enkel woord over een wedergeboorte,
die te **onderstellen** zij, doch getuigt met zeer stellige **zeker-
heid** van de uitverkiezing en zaligheid.

De vaders hebben dan ook steeds de **kenmerken** geleerd
ter toetsing onzer zielen, of wij waarlijk het leven in Chris-
tus verkregen hebben. Dr. C. Steenblok heeft er goed aan
gedaan dit in het licht te stellen in zijn boekje over Voetius'
leven en werken. En van de kenmerken-leer moeten de
veronderstelde-wedergeboorte-drijvers maar al te weinig
hebben. Ook Brakel, op wien X. wijst, stelt de zaak niet
anders. Trouwens men moet Brakel ook zien in zijn strijd
legen hen, die de menschen maar verdoemen. Zoo zijn er,
behalve de Remonstranten, nog menschen, die hel en ver-
doemenis maar uitspreken over een gestorvene. Dat komt
ons niet toe. En, al laten wij de conclusie van Brakel voor
zijn rekening, toch heeft deze ons in dat licht wat te zeg-
gen. Onze Gereformeerde vaders zijn ons niet voorgegaan
in dat „verdoemen”. Maar anderzijds waren zij getrouw
in het vermanen; in het aanwijzen van hen voor wie het
koninkrijk der hemelen opengedaan en voor wie het toege-
sloten wordt; zij bouwden zonder meer niet voort op een
veronderstelde-wedergeboorte; maar gaven de kenmerken
tot beproefing van een ieder. Zij troostten degenen, die in
hun zonden leefden niet met de wedergeboorte, die toch
in hen was gewrocht; maar sloten hen naar Gods Woord
buiten het koninkrijk der hemelen, dat geen onkuische, af-
godendienaar enz. beërven zal. Laat hun predikaties maar
getuigen. De gedreven veronderstelde-wedergeboorte mis-
leidt vele zielen; en dat voor een alles beslissende eeuwig-
heid.

Tenslotte moge ik X. op zijn vraag dienaangaande nog
wijzen, behalve op de genoemde werken, op het door mij
bij De Banier opnieuw uitgegeven werkje van Voetius: „De
uitmendheid der leer van de Gereformeerde Kerk”. En
op zijn vraag naar andere geschriften die de zuivere leer
voorstellen, verwijs ik hem naar Comrie Catechismus; in
het bijzonder ook: Examen van Tolerantie. Zie ook Boston:
Genadeverbond; Brahé: Vijf Walchersche Artikelen. Ik weet
dat de oude schrijvers X. niet onbekend zijn.

VEREENIGING.

X. te H. behoeft zich niet ongerust te maken over ver-
eeniging van de Geref. Gemeenten met andere kerken op
een valschen grondslag. Mij is zelfs van eenige vereeniging
niets bekend en X. zal er wel tegen waken, als het den
verkeerden kan uit gaat.

NATUURLIJKE GODSKENNIS.

X. vraagt in hoeverre wij God kunnen kennen door de
natuurlijke Godskennis en kan deze kennis uit de Heilige
Schrift ter zaligheid putten?

Tot beantwoording van deze vraag diene eerst het begrip
natuurlijke Godskennis bepaald te worden.

God heeft Zichzelf geopenbaard in de natuur en in de
Heilige Schrift. De openbaring in de natuur was in den
staat der rechtheid genoegzaam, om God te kennen, nade-
maal de mensch, geschapen naar Gods beeld, kennisse
Gods bezat, die wij niet meer bezitten. Ons verstand is ver-
duisterd door de zonde. Wij zijn zonder God in de wereld;
vervreemd van onzen Maker en Formeerder. Toch heeft God
in den gevallen mensch een bewustzijn ingelaten, waardoor
elk mensch weet, dat er een hooger Wezen is, hetwelk wij
God noemen. Dit is de ingeschapen of aangeborene kennis.
Geen godloochenaar is geboren; een atheïst wordt gemaakt;
hij stopt de inspraak zijner consciëntie den mond en zegt
in zijn hart: „Er is geen God”.

Die ingeschapen Godskennis is echter zóó duister, dat
men er zelfs niet uit weet, dat er maar één God is. De Hei-
denen zijn dan ook veelgoden-dienaars (poly-theïsten).
Hoe verlicht deze natuurlijke kennis ook moge worden,
zelfs zoo, dat een der Heidsche dichters heeft uitgeroe-
pen: „Wij zijn van Gods geslacht”, toch is en blijft zij vol-
strekt ongenoegzaam ter zaligheid. Men kan uit de natuur
Christus niet kennen en die te kennen is onmisbaar ter za-
ligheid. Daarom is het zoo noodzakelijk den Heidenen het
Evangelie te verkondigen. Zonder het Woord Gods gaan
zij verloren.

(Wordt vervolgd)

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 16 DECEMBER.

AMERSFOORT: 7 uur Ds. Lamain.
KLAASWAAL: 10.30, 2.30 en 6.30 uur
Ds. Kersten (Dankdag).
NAALDWIJK: 7 uur Ds. Ligtenberg.
NIEUW-BEIJERLAND: 6.30 uur Ds. Ver-
hagen.
NUNSPREET: 6.30 uur Ds. Fraanje.
OUDE-TONGE: ? uur Ds. Bel.
POORTUGAAL: 3 u. Ds. v. d. Woestijne
STOLWIJK: 1.30 uur Ds. Kok.

VRIJDAG 17 DECEMBER.

EODEGRAVEN: 4 uur Ds. Kersten.
GOUDSWAARD: 7 uur Ds. Verhagen.
WIERDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 18 DECEMBER.

COLIJNSPLAAT ? uur Dhr. Rijkxen.
H. I. AMBACHT: 3 uur Ds. Honkoop.
HOEK: 3 uur Dr. Steenblok.
NIEUWE TONGE: ? uur Ds. Bel.
POORTUGAAL 3 uur Ds. Ligtenberg.

ZONDAG 19 DECEMBER.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 uur (H.A.), 4 en 7.30 uur
Ds. Lamain.
ALBLASSERDAM: 9.30 en 3 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 4 uur leesd.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72:
10 en 3.30 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-
school, Tuindcrp-Oostzaan: 10 en 4.30
uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en
3 uur leesd.
ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30,
2 en 6 uur leesd.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J.
Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 2.30 uur leesd.
BENTHUIZEN: 9.30 en 2 uur leesd.
BERKENWOUDE: 9.30 en 7 uur leesd.
BIFZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 9.30 en 6 uur leesd.
BORSSELE: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
BOSKOOP: 10 en 3 uur leesd.
BRUNISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 3.30 uur
leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE RIJP: 10 en 3 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 9.30 en 3 uur Ds. Bel.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en
3.30 uur Dhr. Wijting.
EDE, Betekampspad 27: 10 en 3 uur
leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 en 2.30 uur leesd.
ELSPREET: 9.30, 2 en 7 uur leesd.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHDEDE: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 10 en 2.30 uur leesd.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 3.30
uur leesd.
GOUDA: 10 en 3 uur Ds. de Blois.
GOUDSWAARD: 10 en 3 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 3 uur Ds. P.
Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30
uur Ds. Neerbos.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 2 uur leesd.
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 9.30 en 3 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 3.30 u. leesd.

HILVERSUM, Langestraat 50aa: 10 en
3 uur leesd.
HOEDEKENSKERKE: 9.30 en 2 uur leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 3 uur Ds. Vreugdenhil.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK AAN ZEE: 10 en 4 uur leesd.
KLAASWAAL: 10 en 3.30 uur leesd.
KORTGENE: 10, 2.30 en 6.30 uur Dhr.
Rijkxen.
KRABBENDIJK: 9, 1 en 3.45 uur Ds. v.
d. Berg.
KRUININGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 3.30 uur leesd.
LEIDEN: 10 en 3 uur leesd.
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
MEEUWEN: leesdienst.
LISSE: 9.30 en 3 uur leesd.
MELISKERKE: 9.30 en 2.30 u. Ds. Visser.
MIDDELBURG: 9.30 en 2 uur Ds. Ver-
hagen (H.D.).
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MIJDRECHT: 11 en 7 uur leesdienst.
MOERKAPPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds.
Hofman.
NAALDWIJK: 10 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 5.30 u.
leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 9.30 en 3 uur leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3
uur leesdienst.
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
NUNSPREET: 9.30 en 2 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 3 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 3 uur leesd.
OOSTBURG: 10.30 en 3 uur leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 3 u. Ds. Dorresteyn
OUD-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 6.30 uur
leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur
leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 3 uur leesd.
POORTVLIET: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
RHENEN: 10 en 3.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur leesdienst.
RILLAND-BATH: leesdienst.
ROTTERDAM (Boezems.): 9.30 en 3 u.
Ds. Kersten.
Rauwenhoffplein: 9.30 en 3 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10 en 4 uur leesd.
RIJSSSEN (Wal): 9.30, 2.30 en 6.30 uur
leesdienst.
Eschkerk: 9.30, 2 en 5 uur leesdienst.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur
leesdienst.
SCHERPENZEEL: 9.30 en 3 uur leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u.
leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 9.30 en 6.30 uur leesd.
TER AA: 9.30 en 2.30 uur leesd.
TERNEUZEN: 9.30, 2 en 6 uur Dr. C.
Steenblok.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 3 uur leesd.
UTDEL (De Beek): 10 en 2 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 3 uur
Ds. Heikoop.
VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 3.30 uur Ds. Lig-
tenberg.
VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 2 u.
Luthersche Kerk leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10 en 2.30 u. leesd.
WERKENDAM: 10 uur (H.A.) en 3 uur
Ds. v. d. Woestijne.
WESTKAPPELLE: 10 en 2 uur leesd.

WESTZAAN: 10 en 3 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 3 uur leesd.
WOLPHAARTSDIJK: 10 en 2.30 u. leesd.
YERSEKE: 9, 12.45 en 3.45 uur Ds. A.
van Stuijvenberg.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 3
uur leesd.
ZEIST: 10 en 3 uur leesd.
ZIERIKZEE: 10, 2 en 6 uur leesd.
ZOETERMEER: 9.30 en 2.30 uur leesd.

MAANDAG 20 DECEMBER.

DE LEMMER: 7.30 uur Ds. Lamain.
OUDEMIRDUM: 1.30 uur Ds. Lamain.

DINSDAG 21 DECEMBER.

AMERSFOORT: 7 uur Ds. v. d. Berg.
NAALDWIJK: 7 uur Dhr. Blok.
ST. ANNALAND: 6.40 uur Dr. Steenblok.
ZEIST: 3 uur Ds. v. d. Berg.

WOENSDAG 22 DECEMBER.

DEN BOMMEL, Vergaderlokaal: 6.30 u.
Ds. Bel.
ELSPREET: 2.30 en 7 uur Ds. Lamain.
POORTUGAAL: 3 uur Dhr. Blok.

DONDERDAG 23 DECEMBER.

UDDEL (De Beek): 10 en 2 u. Ds. Lamain
ZEIST: 11 uur (huw.bev.) en 3 uur
Ds. Kersten.

VRIJDAG 24 DECEMBER.

ERMELO (voorm. Telgter-school): 7 u.
Ds. Lamain.

ZATERDAG 25 DECEMBER.

(1e Kersidag).

AKKRUM: 10 uur leesd.
ALBLASSERDAM: 10 uur leesd.
AMSERDAM-C., Looiersgracht 70-72:
10 en 3.30 uur leesd.
DEN HAAG: 10 en 3 uur Ds. Honkoop.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en
6.30 uur Dhr. Blok.
EDE: 10 uur leesd.
MIDDELBURG: 9.30 en 2 u. Dhr. Rijkxen.
NAALDWIJK: 10 en 3.30 uur leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser.
ZOETERMEER: 9.30 uur leesd. en 6.30 u.
Ds. Honkoop.

Mededeelingenblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtsche straatweg 149
Rhenen

Don heer L. de Boer,
Lorentsweg 91,
HILVERSUM.